

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 15. Zettortdeenâ 9tâ April 1836.

J a u n a s s i n n a s.

Zulibt pehz ta ugguns grebka, kas Pehterburgê 2trâ Webruar f. g. notifke, sanahze beedriba kohpâ, kas nelaimigeem par labbu sneegtas dahwanas pretti nehme. Muhsu schehligs Keisers schinkoja nelaimigeem 10,000 rubl., muhsu schehliga Keiserene 5000 rubl., tas krohna-mantineeks, Zesarewitsch 2000 rubl., tee Leelwirsti: Konstantin Nikolajewitsch, Nikolai Nikolajewitsch un Mikail Nikolajewitsch 3000 rubl., tabs Leelwirstenes: Maria Nikolajewna, Olga Nikolajewna un Aleksandra Nikolajewna 3000 rubl. Wes scha augsta Keisera namma wehl dauds gohda wihi sawas dahwanas beedribai peeneffe, tà kâ libds schim pawissam 43,804 rubl. 35 kap. pap. naudas eenahkuschi. Schi nauda tohp teem raddineekeem isdallita, kurri sawus peederrigus ugguni paspehlejuschi; tà ir teem eewainoteem par labbu nahf, kas taggad wehl flimmi lasaretê. —

29tâ Webruar nakti ap pulksten II Wahzsemnê, pee Diffeldorf pilfata, nakti brihnum stiwri lectus lihje, ir auka lohtri traktoja. Naktis bija tik tumscha ka itt ne buht ne warreja redseht. Peepeschi prett deenas widdus puffi ittin gaisch tappis, mehness kâ gaischa swezzite atspihdeja, bet pehz ihsa laika atkal apmahzesh. Tanni paschâ azimirkli eeraudsiija gaisâ uggunisku kammolu (Meteor), kas semnê kritte. Schis bija dselten-sarkans un wissapfahrt silgans; eesahkumâ sikkahs kahdu tullu rinkt turroht, bet jo klastaki semmei nahzis jo leelaks iappe, tà kâ beidsiht 4 pehdus rinki turreja. Tee zilweki, kas scho kammolu redseja, nopratte, ka winsch 500 pehdas atstattu zellmallâ nokritte, tschuhsteja, leefminas mette un isdsiffe. Dhtrâ deenâ to weetu, kur dohmaja effam nokrittis, gan ismek-

leja, bet zittu neko ne atradde kâ tikkai melnas sikhmes smiltis.

No Parihses 28tâ Webruar raksta: Preeksch kahdahm deenahm weens kohpmanna dehs no Kwentines pilfata, kam 300 subr. rubli libds bija, us Parihses pilfatu reisoja un us zettu weenâ trakteerâ naktsmahjas nehme. Ta fainneeze, kas peepeschi mannija, ka muhsu weefim naudas effam farunnajahs ar sawu deenestimeitu un scho jaunu dwehfeli gulloht nokawe. Schauschalaß pahreet schohs wahrbus lassht: jo schee pagani kunga meefas gabbalu gabbalds fakappaja un tad uppê eemette. Zaur weenu galba drahnu, kas ar affinim bija aptraipita, schis flepkawa darbs tappe atklasts. Abbas flepkawizes taggad zeetumâ eelkast.

R — 3.

N o n a h t r e h m.

Kam pilna kullite rublu, tas par kapeifu dauds ne behda. Tomehr simts kapeifu arri rublu dohd. Dauds labbas leetas pasaulê irr, ko mihtais Deews zilwekam dewis; bet schis winnas par neeku zeen tapehz ka tam wehl labbakas. Tâ ar nahtrehm. Slawehts Deews, mums irr leeli labbibas- un linnu-lauki; tab nu pohsta nahtres ne eeraugam, pee ka rohkas fadselt, un to sauzam par nelabbu sahli, ko zits it ar dusmahm iswelk ar wissu sakni, un pahr schohgu sweesch, lai tur sayubst, woi lai winnu saminn ar kahjahm. Bet zittâs mallâs tà ne darra wiss, bet winnu wairak zeen, un nahtres wehl sehj un kohp, ka labbu teizamu leetu un Deewa dahwanu. Jo arri nahtrei saws tikkums, ar ko zilwekam un lohpan wissadi labbi derr. Kur tad gaddijahs ta smalka balta nahtru drehbe, ta-

was seewinas mizzitè, kas schai tik sinucki stahw?
 — Woi naw sweeschas semines pabrickes wehrp-
 ta un isaufta no swehtahm nahtrèhm? Tee-
 scham, it no tahdahm paschahm kà pee mums
 aug. Nahtrès aug un weeschahs jebkurrà sem-
 mè, ir paschá flitakà; panesf tikpat siipru sal-
 tumu kà karstumu; naw ifgaddus sehjamas kà
 muhsu labbiba, ne kohpjamas, bet schapat wissur
 pleschahs un labbi isdohdahs; un fur dauds mas
 schai labbi patihkama weeta, tur isaug garra lihds
 6 ir 7 pehdas augstumà. Kad us ruddena puffi
 nahtrès jau gluschi eenahkuschas un gattawas irr,
 kò warr pasiht kad lappas tahm sah nokalst un
 stohbri padselteni, woi arri tumfsarkani jau rah-
 dahs, un fehkla weegli isbirst no galwinahm,
 tad tee lautini, kas ar winnahm darbojahs, nah-
 très nogreesch ar zirpi, it semmi pee paschahm
 faknehm; prohti, ne bes zimdeem to darridami,
 lai nahtrès ne fadselt rohkas. Tad statta nogree-
 flus stohbrus (nahtru kaktus) us kahdu plawu,
 lai tur pahru deenu kalst; tad nobrauzina lay-
 pas, gohsa us faseen kuhlishòs, un mehrze
 stohbrus it skaidrà woi uppes woi dihka uhdeni,
 kahdas 6 lihds 7 deenas. Pehzak ar winneem
 ittin tà darra tà ar kannepeem, un nahtrès wehl
 dauds baltaki warr isballinaht, ne kà kannepes.
 — Ir nahtru fehkla labbi derr; pamehgini tik-
 kai, un barro sawas wistas ar nahtru fehklahm;
 gan redsefi, ka schahs ir seemas widdù fahks it
 muddigi deht; tas pats buhs, kad winnahm
 dohti ir nahtru faufas lappas, kò papreelsch
 uhdeni buhfi wahrijis. — Lai galla buhtu dee-
 sinn kahda zeeta, kad to wahrihs ar nahtru lay-
 pahm tad paleek mihssta; un kad jehlu gallu ap-
 glaba, ar nahtru lappahm, tad ilgaki prischä
 turrahs ne kà schapat. Tapat arri lohpineem
 nahtru lappas labba barriba; swehtijahs pee
 gohwoim ar labbu peenu, darra trefnu gallu, un
 farga no dauds flimmibahm. Nahtra faknes
 darra semmi ehrdenu un mihsstu; un kad gribbi
 woi ohlas (pautus), woi dsijas, woi zittu kah-
 du leetu sinucki dseltèni nopehrweht, tad nemin
 nahtru faknes. — Tad nu luhdsams ne nizzini
 wairs aplan swehtas nahtrès, un ne lamina
 tahs par nelabbu sahli! — K. S — z.

Rurram friht par meisteru buht. (Swehta pasazzina)

1.

„Pee Nazarettes pilfatina
 Irr zittureif' kas notizzis,
 Kò teiz, ka, beedru-draudsibinà,
 Swehts Jahseps effoht stahstijis.
 Lai buht' arr tiklai pasazzina,
 Ir apdohmu to pateizis;
 Un kas, kò mahzijis, leek ohmà,
 Tam geldehs ta, kà gudree dohma.“

2.

„Man dahrsinà dauds puffu bija“ —
 Tà stahstijis — „no Mahrias,
 Kas kohschus wainakus few wihja,
 Ir mihslestibu stahditas,
 Kam wirfù debbes-rassa lihja
 Un kas bij behrneem pluhzamas.
 Trihsapmit tee, kà masee spehle,
 Par meisteri few weenu zehle.“

3.

„Woi, gohbigè klausitajs, tu prohti,
 Kas irr tee tahdi bijuschji?
 Tee bija, preezajees tu lohti,
 Kungs Jesus un tee mahzekli,
 Kas bija tam no Deewa dohti,
 Zaur winnu palikt tizzigi.
 Kà behrni tee pee Jesu nahze
 Un gudribà tur preeaugt sahze.“

4.

Kà darriht bij, kad seedus pluhze,
 To meisteris teem rahdija,
 No winna padohmu tee luhdse,
 Woi leses derroht wainakà,
 Woi puffites, fur bittes fuhze
 Sew mantu, bij list feetinà,
 Kò pilnu teem bij nest us mahjahm
 Un nolikt Mahriai pee kahjahm.“

5.

„Bet weenreis Fuhdas zehle kildas
 Un teize: „Kam tad weenigam
 Pa prahtam muhsu feetinsch pildahs?
 Kam jaklauf' tam kà kehnimam?
 Wimsch ween pee mahtes kruhtim fildahs,
 Par to, kò wissi padarram.
 Mums katram alga rohka kufstu,
 Kad reisehm zits arr meister's buhtu.“ —

6.

„Gan winnam pretti teize zitti: —
 „Woi Jesus naw tas labbakajš?
 Woi tu pee winna behdās spitti?
 Woi winsch naw wiffu sŕehzigajš?
 Ras isglaube tew tur, kur kritti
 Starp ohdsehm walkar, kildetajs?“ —
 „Wifs welti; — Zuhdas lepmi steepjahš,
 Pats meisteris buht aplam teepjahš.“ —

7.

„Un Jesus mihi teize: „Schkeetu,
 Ra kilbu zelt mums ne klajjahš.
 Lai labbak ischfirram us weetu,
 Kam zittus walbist peenahšahš,
 Un ka pehz taisnibas wifs eetu,
 Lai, kurrām kriht, tā israhdahš,
 Ka leljes abbi gaisšs sweescham,
 Kam augstak ees, tam zeltu greescham.““

8.

„Drihs Zuhdas, lelsei masu ohlu —
 Cesch widdus fleppen' eespeedis,
 Zaur tahdu wiltineeka = sohlu
 Jan dohmaja buht meisteris,
 Un teize: „Reiše mest tew sohlu,
 Lai noteek kà to gribbejis!“
 Nu rohkas abbi waktam raisa
 Un reiše leljes usfweesch gaisā.“

9.

„To puktiti, ko taisnais laida,
 Maš wehjinsch nefs us debbesi,
 Bet ta, ko wiltneeks augschup raida,
 Ur ohlu nokriht peepeschi —
 Un sweedejam, kas appalsch gaida,
 Ta smaggi fasitt degguni.
 Tà lepmumu, kà wiltus prahtu
 Tas dabbuta tur aidmaksatu.“

H — r.

Teefas fluddinaŕchanaš.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 1c. 1c. 1c.,
 tohp no Palangas pagasta teefas wiffi tee, kam kah-
 das taisnas prassichanas pee teem Palangas fainnee-
 keem: Adam Simmaitis, Nikkel Seigis, Jehlab
 Jusaitis, Jannis Berzeus un Ehbaineek Nikkel Jan-
 nis, par kurrū mantahm konkurse spreesta, usaiginati,

pee saudeschanas sawas teefas, lihds 23schu April
 1836 pee schihs teefas peeteiftees.

Palangas pagasta teefa, 20tā Merz 1836. 3
 (L. S.) ††† Jahseps Wainor, pagasta wezzakais.
 (Nr. 75.) E. Edlon, pagasta teefas sŕihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 1c. 1c. 1c.,
 tohp no Krohna Elŕschnu pagasta teefas wiffi tee, kam
 kahdas taisnas parradu prassichanas pee ta nomirru-
 scha Elŕschnu muischas fainneeka Plahtu Pahwela un
 ta nomirruscha Elŕschnu meŕschafarga Bigastanu Furra
 buhtu, pat kurrū mantahm parradu deht konkurse
 spreesta, zaur scho usaiginati, lihds 1mu Mei s. g.,
 kas tas weenigais un isŕlehgschanas terminš buhs, ar
 sawahm prassichanahm sŕeit peeteiftees, jo pehz
 ŕchi termina neweens wairs ne taps peenemts. To
 buhs wehrā nemt!

Elŕschnu pagasta teefa, 29tā Webruar 1836. 3
 (L. S.) R. Uhsen, pagasta wezzakais.
 (Nr. 162.) Ruhom, pagasta teefas sŕihweris.

* * *

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas pee
 ta sŕeit nomirruscha Kuhlu krohdsineeka Sander
 Meiera mantas buhtu, tohp usaiginati, lihds 2tru
 Mei s. g. pee schihs pagasta teefas peeteiftees. Te-
 klah tohp peekohdinahšs, ka tee kas pehz ŕchi termina
 nahktu, wairs ne taps peenemti un saudehs sawu tee-
 fu. To buhs wehrā nemt!

Kalnamuischas pagasta teefa, 23schā Merz 1836. 3
 (L. S.) ††† Uns Valle, peesehdetais.
 (Nr. 47.) F. Blumann, pagasta teefas sŕihweris.

* * *

No Meschamuischas pagasta teefas tohp wiffi tee,
 kam taisnas parradu prassichanas pee teem Mescha-
 muischas (Grenzhof) fainneekem Pihlaitu Krischjahna
 Laudinsky, Pihlaitu Furra Grānfeld, Zelmū Janna
 Siedermann un Dullu Unsa Borauzky, par kurrū
 mantahm inventariuma, truhkuma un zittu parradu
 deht konkurse spreesta, usaiginati, ar sawahm prassi-
 schanahm 6 neddelu starpā un wifswehlaŕ lihds 2tru
 Mei s. g. pee schihs pagasta teefas peeteiftees, jo weh-
 lak neweens wairs ne taps klausihšs.

Meschamuischas pagasta teefa, 21mā Merz 1836. 3
 (L. S.) ††† Janne Wolf, pagasta wezzakais.
 (Nr. 25.) S. Zanke, pagasta teefas sŕihweris.

* * *

No Dundangas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam
 kahdas taisnas prassichanas pee ta fainneeka Strehl-
 neeku Sprizza, ta nomirruscha fainneeka Kappin Mee-
 rin no Mühgseem, un pee teem nosliskufschem zilwe-

teem, ka: pee ta ispiirka rekrufschä Peter Heidmann, ta meschafarga Andrej Heidmann un ta kalpa Andrej Baumann no Resperu mahjahm, par kurre mantahn konkurse spreeshta, usaiginati, ar sawahm prassischana namh lihds 30tu Mei f. g., kas tas weenigais isflehgschanas termins buhs, scheid peeteiktees. Tellaht tohp arri tee, kas scheem nomirruscheem fo parrada buhtu, usaiginati, sawus parrabus aismaksahht. Kas kluffu zeetihs, tam buhs diwkhartigi schai pagasta teesai sawi parradi jaatlihsina.

Dundangas pagasta teesa, 28ta Merz 1836. 3
(L. S.) Ernst Keenfeld, peesehdetais.

(Nr. 79.) Bruno Stavenhagen, pagasta teesas ffrihweris.

* * *

Pehz Kursemmes semneeku likkunu gramatas Dohbeles pagasta teesa spreedusi, ka stahw raklihts:

Lai sawus parrabus zaur strahdaschanu atlihsinatu, buhs 10ta Aprila deena wairaksholitajeem us deenestu isfohliteem klucht: tee zittkahrtigi Dohbeles fainmeeki Masu Spinnitu Janzis, Sewar Dhgaimu Jannis, Liepland Kahrlis un tas Jaun-Seffawas fainmeeka Lihbeschu Jahna dehlis, Jannis Lieberwirth, kas turr wehwera annmatu. Kam patihk schohs zilwekus deenesta nemit, lai peesakkahs pee schihs pagasta teesas noliktä laikä.

Dohbeles pagasta teesa, 7ta Merz 1836. 1

(L. S.) C. Blumenfeld, pagasta wezzakais.

(Nr. 109.) L. Everts, pagasta teesas ffrihweris.

* * *

Wissi tee, kam kahdas prassischanas pee tahs mantas ta nomirruscha Krohna Klosther-Alisputtes fainmeeka Dinu Auscha buhtu, tohp usaiginati, 8 neddelu starpa un wisswehlah lihds 8tu Meija f. g. scheid peeteiktees, jo pehz schi termina neweens wairs ne taps klausihis.

Krohna Klosther-Alisputtes pagasta teesa, 13ta Merz 1836. 1

Lohm Jacobsohn, pagasta wezzakais.

(Nr. 56.) Fr. Grening, pagasta teesas ffrihweris.

* * *

Wissi tee, kam taisnas prassischanas pee teem Krohna Memeles muishas fainmeekeem Rohzinu Krista un ta nomirruscha fainmeeka Kubliu jeb Weinertu Zehkaba buhtu, teek usaiginati, diwu mehneschu starpa,

prohti lihds 16tu Meija f. g., kas tas weenigais un isflehgschanas termins buhs, pee schihs pagasta teesas peeteiktees un tad sagaidiht, kas pehz likkumeem spreeshts taps, jo pehz schi termina neweens wairs ne taps klausihis.

Dauksas pagasta teesa, 16ta Merz 1836. 1

Zehkaba Klavin, peesehdetais.

(Nr. 64.) Fr. Leh, pagasta teesas ffrihweris.

* * *

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee tahs atstahdas mantas ta nomirruscha Zehkaba muishas fainmeeka Wittrupu Mattihsa buhtu, tohp usaiginati, lihds 13tu Meija f. g. pee Reschamuishas pagasta teesas peeteiktees, zittadi neweens wairs ne taps klausihis.

Krohna Reschamuishas pagasta teesa, 11ta Merz 1836. 1

David Pelz, peesehdetais.

(Nr. 51.) G. Paulborn, pagasta teesas ffrihweris.

* * *

Wissi tee, kam taisnas prassischanas pee ta Wezz-Platohnes muishas fainmeeka Sprihdu Jahna buhtu, par kurra mantu schodeen konkurse nospreesta, teek usaiginati, 8 neddelu starpa pee schahs teesas peeteiktees, zittadi neweens wairs ne taps klausihis.

Krohna Reschamuishas pagasta teesa, 11ta Merz 1836. 1

David Pelz, peesehdetais.

(Nr. 62.) G. Paulborn, pagasta teesas ffrihweris.

Zitta fluddinaschana.

Kab schihdi, tschiggani un arri zitti laudis eedrohschinajuschees, wisswairak tannis mahjas, kas tablu no muishas, ar brandwihnu, tabaku un maisi apkahrt braukt, un semneekeem zaur zeenischanu, seenu un lohpu barribu idwilt un iskrayht; tad muishas waldischana to darriht zeeti aiseleeds. Ja kahds tablu braujeju muishas waldischana nodohu, tas dabbohn 5 sudr. rubl. pateizibas naudas, tam prettim pahrkahpeis pafaudehs sawu labbumu.

Tellaht tohp wisseem sinnamu darrihts, ka bes muishas waldischanas sinnas, nei laukus nei plawas isihreht, nei arri gattawu seenu pahrhoht wehlehts, pee faudeschanas sawas malfas.

Leela Sezawa, 21ma Merz 1836. 3

Gdrh,
muishas walbitajs.

D r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes: Hofraht von Braunschweig, gramh. pahrluhkotais.